

Arkivnr: 2015/943-34
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Selskapskontroll av Hardanger AKS AS - Revisjonsrapport

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet bestilte 16.2.15 selskapskontroll av Hardanger AKS AS (tidlegare Storeholmen VTA AS) der det av den godkjende prosjektplanen går fram at føremålet med selskapskontrollen er:

Føremålet med selskapskontrollen har vore å undersøke og vurdere Kvam herad og Hordaland fylkeskommune si eigarstyring av Hardanger AKS. Vidare har føremålet med selskapskontrollen vore å undersøke om selskapet har etablert system og rutinar for å sikre at selskapet driver i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk.

Følgjande overordna problemstillingar er undersøkt:

«Problemstillingar knytt til eigarskapsforvaltninga:

- 1. I kva grad har Kvam herad og Hordaland fylkeskommune etablert tydelege føringar for eigarskapsforvaltning av Hardanger AKS?**
 - a) I kva grad utøver Kvam herad og Hordaland fylkeskommune eigarstyring av Hardanger AKS i samsvar med sentrale tilrådingar frå KS og i samsvar med egne retningslinjer for eigarstyring?*
 - b) Har Kvam herad og Hordaland fylkeskommune etablert rutinar for å sikre at dei blir tilstrekkeleg informert om drifta og utviklinga i selskapet?*
 - c) I kva grad er det tilstrekkeleg med samhandling mellom Kvam herad, Hordaland fylkeskommune og dei andre eigarane når det gjeld eigarstyring og oppfølging av Hardanger AKS?*
 - I kva grad har eigarane tilstrekkeleg rutinar for dialog og samhandling?*
 - I kva grad er eigarane einige om eigarstyringa og måla for selskapet?*
 - d) I kva grad blir sentrale mål, krav og retningslinjer som eigarane stiller til selskapet etterlevd av Hardanger AKS (under dette vedtektsfesta føremål)?*

Problemstillingar knytt til drifta i Hardanger AKS AS:

2. **I kva grad er drifta og tilbodet om tiltaksplassar og praksisplassar tilpassa etterspurnaden frå høvesvis Kvam herad og Hordaland fylkeskommune?**
 - a) I kva grad har selskapet tiltaksplassar i samsvar med Kvam herad sin etterspurnad?
 - b) I kva grad fungerer selskapet sitt tilbod om praksisplassar i samsvar med avtalen med Hordaland fylkeskommune?
 - c) I kva grad har selskapet ei tilfredsstillande samhandling med NAV?
3. **I kva grad har selskapet etablert rutinar for å inkludere brukarane i prosessar knytt til utviklinga av selskapet?**
 - a) I kva grad er det etablert brukarfora og eller ordningar med brukarrepresentasjon?
 - b) I kva grad opplever brukarane at tilbodet frå selskapet er tilpassa deira behov?
4. **I kva grad har selskapet system og rutinar for å sikre**
 - a) eit tilfredsstillande kvalitetssystem
 - b) etterleving av internkontrollforskrifta knytt til HMT
 - c) etterleving av aksjelova
 - d) ei vurdering av om selskapet er underlagt offentleglova og regelverk om offentlege anskaffingar?
5. **Har selskapet system og rutinar som bidrar til å sikre ei økonomisk forsvarleg drift?**
 - a) Når selskapet dei økonomiske måla som er sett for selskapet?
 - b) Har selskapet ein forsvarlig eigenkapital jf. aksjelova § 3-4?
 - c) I kva grad har selskapet etablert rutinar for utarbeiding og oppfølging av budsjett?
6. **I kva grad har prosessen knytt til Hardanger AKS sitt kjøp av NIS blitt gjennomført i samsvar med sentrale krav i regelverket?»**

Selskapskontrollen har vore eit samarbeid mellom kontrollutvalet i Kvam herad og kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune.

Det har vist seg at Deloitte heilt frå starten har hatt store utfordringar med å få tak i naudsynt informasjon frå selskapet. Dette har medført at revisjonen har vorte sterkt forseinka slik at det ikkje har vore mogleg å levere revisjonsrapport innan fristen som var sett til 31.5.15. Kontrollutvalet er vorte orientert om dette i møte 4.5.15, 17.6.15, 24.8.15, 9.11.15 og 18.12.15 og 16.02.16. Det kan vidare opplysast om at styreleiar vart beden om å møte i kontrollutvalet 24.8.15 for å gjera greie for kvifor ikkje informasjonen Deloitte hadde bede om var levert som ønskjeleg. Styreleiar hadde ikkje høve til å møte og dagleg leiar møtte i staden. Han lova at informasjonen no skulle komme, men det har likevel vist seg at det framleis tok lang tid før naudsynt informasjon vart send til Deloitte.

Drøfting:

Deloitte har no gjort ferdig selskapskontroll av Hardanger AKS AS, revisjonsrapport er levert og ligg ved. Rapporten har vore send til uttale hjå Kvam herad, Fylkesrådmannen og Hardanger AKS AS. Uttalane går fram av vedlegg 1 til 3 i rapporten.

Deloitte har i denne selskapskontrollen nytta dokumentanalyse, intervju og verifiseringsprosessar som metodar. Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet si bestilling.

Sekretariatet har merka seg at Deloitte m.a. konkluderer slik i punkt 9 Konklusjon og tilrådingar i rapporten:

«Det er revisjonen si vurdering at verken eigarar, styret eller den daglege leiinga av selskapet har sørga for tilstrekkeleg styring og kontroll av selskapet.»

Det går vidare fram av punkt 9 i rapporten at Deloitte tilrår at Hordaland fylkeskommune set i verk følgjande tiltak:

1. Vurderer å stille krav til styra om å gjennomføre styreevalueringar, kompetansevurderingar, utarbeide årleg plan, styreinstruks og instruks for dagleg leiar.
2. Vurderer å sende fylkeskommunen si eigarmelding og eigarstrategiar til selskapa fylkeskommunen har eigarskap i, slik at fylkeskommunen sine rutinar for eigarstyring er kjent for selskapa.
3. Vurderer å slutta seg til eigarstrategien til Kvam herad
4. Sørger for at krava i den generelle avtalen som er inngått mellom Hordaland fylkeskommunen og Hardanger AKS blir etterlevd. Under dette sørge for at det blir inngått elevkontraktar mellom skulen og selskapet, og at selskapet dokumenterer eleven sin arbeidspraksis i tilstrekkeleg grad før fylkeskommunen betaler for praksisplassen.
5. Formaliserer forventingar og krav til selskapet vedrørende oppfølging av elevane og korleis selskapet skal rapportere til skulen om til dømes manglande oppmøte og liknande.»

Deretter går det fram av punkt 9 i rapporten at Deloitte tilrår at Hardanger AKS AS sett i verk følgjande tiltak:

1. Sørger for at Kvam sin eigarstrategi blir lagt fram for handsaming i generalforsamlinga.
2. Sørger for at det blir utarbeidd ei utgreiing i samsvar med krava i aksjelova § 3-8 i ved eventuelt kjøp av NIS.
3. Utarbeider instruks for styret i samsvar med aksjelova § 6-23 der det går fram krav om rapportering frå dagleg leiar til styret, samt vurderer tiltak for å sikre at styret følgjer opp selskapet på ein planmessig og systematisk måte og får tilstrekkeleg informasjon om alle sentrale sider ved drifta i selskapet.
4. Etablerer rutinar for at styret gjennomfører ei årleg eigenevaluering.
5. Oppdaterer instruksar for alle leiarane i selskapet der det går fram kva ansvar den enkelte har.
6. Utarbeider ein ny strategi eller verksemdplan for Hardanger AKS med mål og planar for drifta, som omfattar både VTA-delen og attføringsdelen av selskapet.
7. Gjer ei grunding vurdering, som vert skriftleg dokumentert, av om talet på arbeidsleiarar (og tilsette) er forsvarlig innan dei avdelingane der det er spesielt mange arbeidstakarar per arbeidsleiar.
8. Gjennomfører ei risikoanalyse av verksemda for å avdekke kor det er behov for betre system og rutinar. I dette arbeidet bør også samarbeidspartnarane, arbeidstakarar og tilsette bli teke med.
9. Sikrar at selskapet har system og rutinar som er oppdaterte, dekkande, relevante og innbyrdes konsistente for både VTA delen og attføringsdelen av selskapet. Det bør utarbeidast ein tidsplan for dette arbeidet med fordeling av ansvar.
10. Gjennomfører brukarundersøkingar og sikre tilstrekkeleg med brukarmedverknad som omfattar alle verksemdområda, og etablere rutinar for korleis selskapet skal nytte resultat frå brukarsamtalar og brukarundersøkingar i forbetring av verksemda (ikkje berre til utvikling av den einskilde arbeidstakar).
11. Formaliserer avtalar, føringar og godkjenningar frå NAV Hordaland, også i dei tilfella selskapet har fått godkjent å avvike frå sentrale føringar.
12. Gjennomgår system og rutinar for HMS, under dette:
 - Sikre tilstrekkelege rutinar og tilfredsstillande dokumentasjon for alle krava i internkontrollforskrifta. Dette bør dokumenterast i kvalitetssystemet.
 - Etablerer system og rutinar for etterleving av krava til industrivern.
 - Utarbeide rutinar for å handtere vold og truslar på arbeidsplassen og korleis dette skal følgjast opp både internt i selskapet og i forhold til oppdragsgjevarar.
 - Sikre at alle avvik og kritiske hendingar blir registrert i avvikssystemet
13. Gjer ei grundig, skriftleg vurdering av om selskapet er omfatta av offentleglova og regelverk for offentlige anskaffingar.
14. Utarbeider tilfredsstillande økonomirutinar, under dette
 - a. Rutinar for å utarbeide dokumenterte investeringskalkylar og analysar av økonomiske og driftsmessige konsekvensar av investeringar som selskapet planlegger å gjennomføre.

b. Sikrar at økonomioppfølging, kvalitets- og resultatkrav er tilstrekkeleg spesifisert for det enkelte tiltak eller den enkelte tilskotsordning i samsvar med krava i forskrift om arbeidsretta tiltak.

15. Vurderer tiltak for å styrka likviditeten.

16. Rapporterer til Hordaland fylkeskommune i samsvar med krava i avtalen mellom selskapet og Hordaland fylkeskommunen om praksisplasselevar.»

Konklusjon:

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag til tiltak i rapporten. Det vil vera naturleg at Hordaland fylkeskommune som medeigar i selskapet får ansvar for å sette i verk naudsynte tiltak i høve tilrådingane som gjeld fylkeskommunen. Vidare vil det vera naturleg at styret i Hardanger AKS AS får ansvar for å sette i verk naudsynte tiltak i høve tilrådingane som gjeld internt i selskapet.

På bakgrunn av dette vert det tilrådd at kontrollutvalet innstiller på at fylkestinget ber fylkesrådmannen og styret i Hardanger AKS AS om å syta for å laga ein prioritert handlingsplan som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Forslag til innstilling

På bakgrunn av selskapskontroll av Hardanger AKS AS ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Setje i verk tiltak i tråd med dei 5 tilrådingane frå Deloitte som går fram av punkt 9 i rapporten.
2. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av selskapskontroll av Hardanger AKS AS ber fylkestinget styret syta for å:

1. Setje i verk tiltak i tråd med dei 16 tilrådingane frå Deloitte som går fram av punkt 9 i rapporten.
2. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Selskapskontroll av Hardanger AKS 26.02.2016